

Instruks for administrerende direktør

HELSE SØR-ØST RHF

2024 - 2026

Sist revidert av styret i Helse Sør-Øst RHF 09.02.2024, jf. styresak 007-2024

1. Formål med instruksen

Denne instruksen omhandler administrerende direktørs oppgaver, plikter og rettigheter. Den er basert på helseforetaksloven, eiers styringsdokument og vedtekter for Helse Sør-Øst RHF.

2. Overordnet rolleavklaring

Styret er foretakets øverste ledelse og har det overordnede ansvaret for forvaltningen av foretakets virksomhet.

Administrerende direktør forestår den daglige ledelsen av foretaket og har gjennomføringsansvar i virksomheten. Administrerende direktør har ansvar for at virksomheten drives i samsvar med foretakets formål, vedtekter, årsbudsjett, foretaksmøtets avgjørelser, instruksjer og andre retningslinjer, samt aktuelle lover og forskrifter.

Administrerende direktør tilsettes av styret som også fastsetter administrerende direktørs lønn og andre ansettelsesvilkår. Styret gir instruksjer og fører tilsyn med administrerende direktørs arbeid. Styret treffer vedtak om å si opp eller avskjedige administrerende direktør, jf. helseforetaksloven § 36.

Administrerende direktør møter i styret, eventuelt med stedfortreder, med tale- og forslagsrett, jf. helseforetaksloven § 26.

3. Administrerende direktørs myndighet

Administrerende direktør forestår den daglige ledelsen av Helse Sør-Øst RHF og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret har gitt. Administrerende direktør i Helse Sør-Øst RHF skal også føre løpende tilsyn med helseforetak som Helse Sør-Øst RHF eier og påse at virksomheten der er i samsvar med vedtekter og vedtak truffet av foretaksmøtet og styret.

Administrerende direktør har, som ledd i oppfølging av de enkelte helseforetak som Helse Sør-Øst RHF eier, rett og plikt til direkte innsyn i og oppfølging av driften i de enkelte helseforetakene og deres administrasjon, jf. helseforetaksloven § 37.

Den daglige ledelsen omfatter ikke saker som etter foretakets forhold er av uvanlig art eller av stor betydning. Administrerende direktør plikter å forelegge saker av slik natur for styret. Administrerende direktør kan i helt spesielle hastesituasjoner fatte vedtak i slik sak. I slikt tilfelle skal styrets leder umiddelbart informeres.

Det vises for øvrig til bestemmelser i vedtektene og fullmakter i helseforetaket.

4. Administrerende direktørs oppgaver

Administrerende direktør skal arbeide for at Helse Sør-Øst RHF utfører sine hovedoppgaver slik de står i foretakets vedtekter og andre styrende dokumenter innenfor de vedtatte budsjetter.

Administrerende direktør skal aktivt bidra til å sikre videreutvikling av medisinsk og helsefaglig kompetanse og kvalitet i Helse Sør-Øst RHF, samt medisinsk og helsefaglig innhold og kvalitet i helseforetak eid av Helse Sør-Øst RHF.

For øvrig tilkommer oppgaver som følger naturlig av helseforetaksloven § 37.

Nærmere beskrivelse av enkelte oppgaver som inngår i ansvaret til administrerende direktør

Virksomhetsstyring

Administrerende direktør har ansvar for at styringssystemet i helseforetaket er etablert og følges opp. Styringssystemet defineres som den del av helseforetakets styring som omfatter hvordan aktiviteter planlegges, gjennomføres, evalueres og korrigeres i samsvar med krav i helse- og omsorgslovgivningen, jf. forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten¹.

Administrerende direktørs ansvar omfatter etablering og oppfølging av internkontroll som ledelsesverktøy for å sammenfatte systemer, prosesser og rutiner som gjennomføres for å sørge for:

- målrettet og effektiv drift, herunder medisinsk forsvarlig beredskap, utredning og behandling
- pålitelig styringsinformasjon, herunder korrekt rapportering av kvalitet og pasientsikkerhet, aktivitet, bemanning, økonomi og annen informasjon
- overholdelse av lover, regler, styringskrav og selvpålagte krav, herunder spesielt etiske retningslinjer

Styringssystemet må tilpasses virksomhetens risiko og egenart. Risiko må derfor identifiseres, analyseres og kontrolleres (risikostyring). Administrerende direktør har ansvar for å etablere et forsvarlig internkontrollsystem og å holde styret tilstrekkelig orientert. Administrerende direktør skal minst én gang årlig sørge for en samlet gjennomgang av styringssystemet for å påse at det fungerer i tråd med hensikten og bidrar til forbedring.

Informasjon til styret

Administrerende direktør har plikt til å informere styret om foretakets virksomhet, stilling og resultatutvikling. I alle ordinære styremøter skal administrerende direktør gi styret skriftlig rapport om situasjonen i Helse Sør-Øst RHF og helseforetak eid av Helse Sør-Øst RHF. Rapporten skal inneholde både økonomiske og ikke-økonomiske forhold, herunder ha et spesielt fokus på kvalitet og pasientsikkerhet, aktivitet, innhold og effektivitet.

Administrerende direktør skal for hvert tertial forelegge styret en utvidet rapportering fra virksomheten. Denne skal også omfatte de helseforetak som Helse Sør-Øst RHF eier. Rapporten skal inneholde risikovurderinger vedrørende måloppnåelse, status for tilsynssaker og redegjøre for kvalitet og pasientsikkerhet.

Styret kan til enhver tid kreve at administrerende direktør gir styret redegjørelse både av generell art og i saker av særskilt interesse.

¹ [Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten - Lovdata](#)

Administrerende direktør har ansvaret for å holde styret informert om vesentlige forhold internt og eksternt.

Kontroll og regnskap

Administrerende direktør skal sørge for at foretakets registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrifter og at formuesforvaltningen er ordnet på betryggende måte, jf. helseforetaksloven § 37, siste ledd.

Rapportering

Årlig melding

Administrerende direktør skal utarbeide forslag til den årlige meldingen styret i Helse Sør-Øst RHF plikter å levere til Helse- og omsorgsdepartementet i henhold til helseforetaksloven § 34.

Årsberetning og årsregnskap

Administrerende direktør skal utarbeide forslag til årsberetning og årsregnskap til styret.

Administrerende direktør har ansvar for at godkjent årsberetning og årsregnskap innsendes til foretaksregisteret.

Saksforberedelse - styremøter

Styrets leder har det formelle ansvaret for styrebehandling av saker. Saksliste settes opp av styrets leder i samråd med administrerende direktør. Administrerende direktør forestår saksforberedelser til styremøtene i samråd med styrets leder og innstiller til vedtak i sakene. Alle saker skal forberedes og fremlegges på en slik måte at styret har tilfredsstillende behandlings- og beslutningsgrunnlag. Administrerende direktør vil i samråd med styrets leder foreta innkalling til styremøte.

Administrerende direktør skal sørge for å holde styret informert om viktige beslutninger som gjøres av ledelsen innenfor den daglige ledelse. Administrerende direktør skal rapportere fremdrift i planer og informere om eventuelle avvik til styret. Administrerende direktør skal sørge for at alle styremedlemmer får den samme informasjon til samme tid.

Administrerende direktør utarbeider i samråd med styreleder forslag til årsplan for styret.

Administrerende direktør kan kreve at styret sammenkalles.

Foretaksmøtet

Administrerende direktør, eventuelt stedfortreder, plikter å være til stede og har rett til å uttale seg i foretaksmøtet, jf. helseforetaksloven § 17.

Administrerende direktør har ansvar for saksforberedelse til helseforetaksgruppens foretaksmøter.

Representasjon

Administrerende direktør representerer foretaket utad i saker som inngår i den daglige ledelsen, jf. helseforetaksloven § 39.

Administrerende direktør, eventuelt stedfortreder, deltar i aktuelle fora og styrende organer i foretaksgruppen.

Lederfora og lederkompetanse

Administrerende direktør har ansvar for at det etableres fora for samarbeid og utvikling mellom direktørene for helseforetakene og administrasjonen i Helse Sør-Øst RHF. Administrerende direktør har et overordnet ansvar for at det drives gode lederutviklingsprosesser innenfor foretaksgruppen.

Samarbeid med andre

Administrerende direktør skal aktivt tilrettelegge for samarbeid i regionen, slik at det totalt sett oppnås hensiktsmessig og rasjonell ressursutnyttelse. Administrerende direktør skal også bidra til samarbeid med andre regionale helseforetak og helseforetak eiet av disse når dette er egnet til å fremme formålet til Helse Sør-Øst RHF.

Administrerende direktør skal tilrettelegge for samarbeid med private aktører når dette bidrar til å fremme Helse Sør-Øst RHF's formål, og som i et helhetlig perspektiv bidrar til en hensiktsmessig og rasjonell ressursutnyttelse. Administrerende direktør skal følge opp de plikter Helse Sør-Øst RHF har i forhold til private aktører, gjennom lovverk, instruksjer og andre styringsdokumenter, samt særskilte avtaler.

Administrerende direktør skal bidra til at det etableres nødvendig samarbeid med og veiledning overfor kommunene, både administrativt og klinisk, slik at pasientene gis et helhetlig helse- og omsorgstilbud. Det vises i denne sammenheng til at helseforetakene skal etablere helsefelleskap med kommunene i opptaksområdet. Det skal også etableres nødvendig samarbeid med fylkeskommuner i regionen og aktuelle statlige organer.

Administrerende direktør skal bidra til at det etableres nødvendig samarbeid med universiteter og høyskoler, slik at Helse Sør-Øst RHF kan ivareta de til enhver tid eksisterende forpliktelser.

Administrerende direktør skal gjennom samarbeid og dialog med pasient- og brukerorganisasjoner tilrettelegge for at Helse Sør-Øst RHF ivaretar den medvirkning som er beskrevet i helseforetaksloven § 35 og i vedtektene.

Administrerende direktør skal gjennom samarbeid og dialog med de konserntillitsvalgte og verneombud legge til rette for at Helse Sør Øst RHF ivaretar den medvirkning som er beskrevet i lov- og avtaleverk.

Informasjon og samfunnskontakt

Administrerende direktør har ansvar for at det utvikles gode holdninger til og rutiner og systemer for kontakt med eksterne aktører slik at offentligheten sikres innsyn i de aktiviteter Helse Sør-Øst RHF har ansvar for. Det skal praktiseres meroffentlighet.

Styret og Helse- og omsorgsdepartementet skal uten opphold informeres om saker som kan bli gjenstand for stor politisk og/eller mediemessig omtale.

Helse, miljø og sikkerhet

Administrerende direktør har ansvar for at det utvikles systemer, rutiner og gode holdninger som ivaretar helse, miljø og sikkerhet i virksomheten inkludert pasientbehandlingen.

Organisering

Administrerende direktør har ansvar for at Helse Sør-Øst RHF er riktig organisert og har kompetanse som gjør at de samlede oppgavene kan ivaretas på en god måte, jf. også instruks for styret i Helse Sør-Øst RHF. Administrerende direktør har personalansvaret for de ansatte i Helse Sør-Øst RHF. Dette kan delegeres for lavere nivåer til ledere i ledergruppen eller andre.

Fullmakter

Administrerende direktør kan, innenfor sin fullmakt, delegerer oppgaver og avgjørelsesmyndighet til ansatte i foretaket. Administrerende direktør har ansvar for utførelsen av delegerede oppgaver og avgjørelsesmyndighet.

Oppfølging av felleseide helseforetak

De fire regionale helseforetakene eier sammen flere felleseide helseforetak. De fire RHF-ene har i fellesskap fastlagt helseforetakenes formål og oppgaver, jf. de felleseide helseforetakenes vedtekter. Virksomheten i foretakene forutsettes å skje innenfor rammene av det enkelte RHF's strategiske planer og budsjettforutsetninger. Eierstyringen og oppfølgingen av virksomheten i de felleseide helseforetakene ivaretas av de administrerende direktørene i de regionale helseforetakene, jf. styresak 074-2015 *Styring av de regionale helseforetakenes felles eide selskaper*. og styresak 092-2022 *Viderutvikling av eierstyringen av de felleseide helseforetakene*. Eventuelle endringer i de felleseide helseforetakenes oppgaver og rammer skal besluttes av styrene i de regionale helseforetakene. Det samme gjelder særskilte strategiske beslutninger om utviklingen av de felleseide helseforetakene. I slike tilfeller er det etablert praksis hvor de administrerende direktørene i de regionale helseforetakene fremmer felles styresaker til styrene i de regionale helseforetakene. Det enkelte RHF-styret står fritt i sin behandling av slike saker. Årlige oppdragsdokumenter til de felleseide helseforetakene skal forelegges styrene i de regionale helseforetakene. Administrerende direktør skal holde styret orientert om rapportering og planer for virksomheten i de felleseide helseforetakene i økonomisk langtidsplan og tertialrapporter. Utviklingsretning for de felleseide helseforetakene skal inngå i de regionale helseforetakenes utviklingsplaner, på samme måte som øvrig virksomhet.

5. Resultatkrav og evaluering av administrerende direktør

Det vil bli foretatt en årlig evaluering av administrerende direktør. Styrets leder skal årlig ha en medarbeidersamtale med administrerende direktør.